

מסורת הש"ס

א) (שם טו: טו.) ב) (שם טו: טו.) ג) (שם טו: טו.) ד) (שם טו: טו.) ה) (שם טו: טו.) ו) (שם טו: טו.) ז) (שם טו: טו.) ח) (שם טו: טו.) ט) (שם טו: טו.) י) (שם טו: טו.)

מכו. לכוונה משגגרה או לל: כפר. קיסה דלירוסין אולנין ושריא ליה או כתר נישואין אולנין וכיון דנגרה אכירא ליה: מן האירוסין כשרוס. אלמא כפסול כהונה כתר נישואין אולנין מדלגא פסול אלמנה שנתארסה לגי' ומת: ינוס. אלמא כתר אירוסין אולנין: שאני הכס דכתיב אשה. כי אם בתולה מעמיו יקח אשה והיא אשה קרא יתירא הוא ומיניה מרבנין לקמן בפירוקין (דף סא.) דאם אירס אלמנה ונתמנה להיות כהן גדול ינוס: אהם ולא שפיס. תירולא הוא אחת יש לך לנדות ולא שפיס: הא אישטי גופא. ונגרתי נשתנה גופה מן אירוסין לנישואין אלמנה לא נשתנית: מתני' ולא ישא אם כנוגרה. פלוגתיהו מפרש בגמ': גב' פשיטא. אלמנה סתמא משמע: מסמר. שבי אלמנה (נראה לית): דומיא גרושה. ונגרשה בוגרת נשתנה ליה דסתמא היא דלית לך למילף דלפינן ג"ש באלמנה: כפולה. אי הוה כתיב מושגרי בוגרת השמא דכתיב בתולה מיתסרף בוגרת דמשמע דבעינן כל בתולה: כפוליה. כפוליה דמשמע הו הכי למדרש במקום בתולה דיינו דכרעה אס נבעלה ונספלה לכ"ג אלג נבעלה שלג דכרעה לא דלמיסר בעולה שלג דכרעה ליכא למימר מהאי קרא ולמיסרש עד שיהו כל בתולה קיימן ופילו שלג דכרעה כדרשין ליה אליבא דרבי אלעזר כיון דבתולה ממעט בוגרת כ"ש בעולה שלג דכרעה הלכך כי אחא קרא למישרי אחא וכדדרשין: ורבי אלעזר ורבי שמעון סברי. אי הוה כתיב בתולה שלימה משמע ומיתסרף בוגרת השמא דכתיב בתולה ופילו מקלת בתולה משמע לנדות בוגרת: כפוליה. כי יתירא משמע שהיא בתולה שלג אהדא מהס כלום על ידי נעילה בין דכרעה בין שלג דכרעה וכיון דליתמכריא בוגרת להימירא אלטרין למישר בעולה שלג דכרעה: פסולה לכפולה. לכ"ג שמונה על בתולה אלג אשה כפולה יקח: כפוליה. כפוליה כדרכה. מקום בתולה כפולה השמיז אלג נערה שלג דכרעה והיא נערה כפולה לכן גדול שש. כפולה לכן גדול שש. כפולה לכן גדול שש. כפולה לכן גדול שש.

הגהות הב"ח (א) (שם טו: טו.) ב) (שם טו: טו.) ג) (שם טו: טו.) ד) (שם טו: טו.) ה) (שם טו: טו.) ו) (שם טו: טו.) ז) (שם טו: טו.) ח) (שם טו: טו.) ט) (שם טו: טו.) י) (שם טו: טו.)

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

גמ.

עין משפט
נר מצוה

מהו בתר נישואין אולנין. מתוך פירוש הקונטרס משמע דשמואל ידע דמיבעיל ליה אס מותר לכופה משגגרה או לא לע"ג דמתניתין לא איירי באיסור קיסה מ"מ שמואל הוה דמיי איסור קיסה לאיסור הלל וקסה לר"י דמעיקרא פשט ליה שמואל דבתר נישואין אולנין ובתר הכי פשט ליה דבתר אירוסין אולנין ועוד דלא הוה ליה למימר לשוויה הללה לא קמיבעיל לי כיון דלאהו נמי ידע דלא קמיבעיל ליה אלג לענין קיסה אלג שהיה מדמה זה לזה והכי הוה ליה למימר שאני איסור קיסה המאוס הללה ונראה לר"י דשמואל היה קטר דמיבעיל ליה אי חשיב ליה לר"מ משמרתה לציאה פסולה כיון שהקידושין היו בתיאור או לא והיה יכול להשיבו דזו ציאה כשרה הוה דמותר לנכנס דקאמרי כפולין אלג לענין דבריו שסגור דאסור לנכנס משיב לו מינא דמן הנישואין פסולות וכיון דעיקר חללתו דהנישואין סבירא הוה דבתר נישואין אולנין אפי' הוה הקידושין כהיתר: הא א"א אישתי גופה. קודם נישואין אחר שנתמנה להיות כ"ג וכו' אס אירס בוגרת או קטנה וצגרה ואפי' נתמנה להיות כ"ג דדוקא נתמנה ואפי' כ"ג צגרה הוה ללא ינוס דנשתנה הגוף אחר שנתמנה וצ"ע אס אחר שנתמנה נעשית מוכת ט"ו או בעולה אי הוה נשתנה הגוף ולא ינוס או לא וקטא משמע כפ"ק דקידושין (דף י.) ללא חשיבא בעולה אישתי גופה דקאמרי אי תחלת ציאה קויה יכול כ"ג לקדש ציאה ולי משבו כלשמי גופה היאך ינוס והלא בעולה הוה בעולה נישואין אס תאמר ציאה אירוסין (ה) עשה ומיכו כפ' אלו נערות (וכמוזות לה: וש) חשיב בעולה שניו הגוף בני הא דפריך אדרבה בתולה לגזירה שוה שגרי ואי קורא נה נערה אשכ לא אורסה ומשמני הא אישמני גופה הא לא אישמני גופה והא דאמרי' כפ' נערה כפוזות (דף מה.) (שם) ודלמא כי חדימ דחמנא היכא דלא אישמני גופה שלג נגרה התם כפוליה ככר הגוף נבעלת בעל ובעלת בעל אע"ג דהוה שניו הגוף התם לא איירי אלג נשתנה הגוף אחר העניניה: (שם) חס' כמוזות מה. ד"ה דלמא:] דומיא דגרושה. ואפי' אדרבה גרושה דומיא דאלמנה

תוס' חר מקבאי (הש"ס) קושיא דלמא רב ט"ו כ"ג שאל דבריה ופליג עליה פשוטי הבא על הפטירה ועוד לישינו ליה רב דאמר כר"ש ועוד לישינו ליה דבאנס מייירי דכפ"ג א"ה עשה ונה כפויי הבא על הפטירה (ועוד לישינו ליה) דלמתיא קשיא דרב אורב האא אמר רב כפ"ק דנבואות הלכה כר' יוסי דאמר אס רוב העיר משאין לכהונה ה"ז תנשא ככהונה על דאראבי בני אנוסת ע"ז ופוסקת ענינה הולך חלל לו ואוקימוס דרב"י בספוחה אבל כאנוסה ליכא חשיב ונה כפויי הבא על הפטירה (ואנוסת חבוי דקמיט משום לה דאמר לא ישא) לכך נראה מה שפירש הרמב"ם והכי פריך אי רב כתידיאה ס"ל ה"ל לאשמנין דא"ר דראא אלא לאו ט"ו דאיכא דדיה אמר למילתיה ושני ליה בפמאנת דרביע בעל אי עובד אותה בעולה שלא כדרכה כדאית בפ"ק דקידושין: אמר רב שימי בר חייה נבעלה בתוכה כשרה לכהונה ואפי' לכי' ראין ונה לכהונה וקטנה שנתפסחה תחת בעלה אסורה לבעלה כיון ומותר לבעלה ישראל דפתייה קטנה אונס הוא ואונס ישראל שמרא שרי. הא דרביא אי אתה טושה חלל בנה ה"ק אפילו בא עליה ב' פעמים דאילו ראשונה לא צריך דהא [ואן חלל אלא] מאסרו כהונה אלא כיון שחזר ובא עליה ביאה שניה כיון דהיה טכיה לבעלה כתי' יוסי נרותיה אינה מתחללת. (ז) נראה בפרק עשרה יוחסין אמר רב אשי הלכך כיון שבא על אחותו ונה עשה לה חוללה לא עשה לה חזר ובא עליה עשאה חללה:

מהו בתר נישואין אולנין. מתוך פירוש הקונטרס משמע דשמואל ידע דמיבעיל ליה אס מותר לכופה משגגרה או לא לע"ג דמתניתין לא איירי באיסור קיסה מ"מ שמואל הוה דמיי איסור קיסה לאיסור הלל וקסה לר"י דמעיקרא פשט ליה שמואל דבתר נישואין אולנין ובתר הכי פשט ליה דבתר אירוסין אולנין ועוד דלא הוה ליה למימר לשוויה הללה לא קמיבעיל לי כיון דלאהו נמי ידע דלא קמיבעיל ליה אלג לענין קיסה אלג שהיה מדמה זה לזה והכי הוה ליה למימר שאני איסור קיסה המאוס הללה ונראה לר"י דשמואל היה קטר דמיבעיל ליה אי חשיב ליה לר"מ משמרתה לציאה פסולה כיון שהקידושין היו בתיאור או לא והיה יכול להשיבו דזו ציאה כשרה הוה דמותר לנכנס דקאמרי כפולין אלג לענין דבריו שסגור דאסור לנכנס משיב לו מינא דמן הנישואין פסולות וכיון דעיקר חללתו דהנישואין סבירא הוה דבתר נישואין אולנין אפי' הוה הקידושין כהיתר: הא א"א אישתי גופה. קודם נישואין אחר שנתמנה להיות כ"ג וכו' אס אירס בוגרת או קטנה וצגרה ואפי' נתמנה להיות כ"ג דדוקא נתמנה ואפי' כ"ג צגרה הוה ללא ינוס דנשתנה הגוף אחר שנתמנה וצ"ע אס אחר שנתמנה נעשית מוכת ט"ו או בעולה אי הוה נשתנה הגוף ולא ינוס או לא וקטא משמע כפ"ק דקידושין (דף י.) ללא חשיבא בעולה אישתי גופה דקאמרי אי תחלת ציאה קויה יכול כ"ג לקדש ציאה ולי משבו כלשמי גופה היאך ינוס והלא בעולה הוה בעולה נישואין אס תאמר ציאה אירוסין (ה) עשה ומיכו כפ' אלו נערות (וכמוזות לה: וש) חשיב בעולה שניו הגוף בני הא דפריך אדרבה בתולה לגזירה שוה שגרי ואי קורא נה נערה אשכ לא אורסה ומשמני הא אישמני גופה הא לא אישמני גופה והא דאמרי' כפ' נערה כפוזות (דף מה.) (שם) ודלמא כי חדימ דחמנא היכא דלא אישמני גופה שלג נגרה התם כפוליה ככר הגוף נבעלת בעל ובעלת בעל אע"ג דהוה שניו הגוף התם לא איירי אלג נשתנה הגוף אחר העניניה: (שם) חס' כמוזות מה. ד"ה דלמא:] דומיא דגרושה. ואפי' אדרבה גרושה דומיא דאלמנה

מהו בתר נישואין אולנין. מתוך פירוש הקונטרס משמע דשמואל ידע דמיבעיל ליה אס מותר לכופה משגגרה או לא לע"ג דמתניתין לא איירי באיסור קיסה מ"מ שמואל הוה דמיי איסור קיסה לאיסור הלל וקסה לר"י דמעיקרא פשט ליה שמואל דבתר נישואין אולנין ובתר הכי פשט ליה דבתר אירוסין אולנין ועוד דלא הוה ליה למימר לשוויה הללה לא קמיבעיל לי כיון דלאהו נמי ידע דלא קמיבעיל ליה אלג לענין קיסה אלג שהיה מדמה זה לזה והכי הוה ליה למימר שאני איסור קיסה המאוס הללה ונראה לר"י דשמואל היה קטר דמיבעיל ליה אי חשיב ליה לר"מ משמרתה לציאה פסולה כיון שהקידושין היו בתיאור או לא והיה יכול להשיבו דזו ציאה כשרה הוה דמותר לנכנס דקאמרי כפולין אלג לענין דבריו שסגור דאסור לנכנס משיב לו מינא דמן הנישואין פסולות וכיון דעיקר חללתו דהנישואין סבירא הוה דבתר נישואין אולנין אפי' הוה הקידושין כהיתר: הא א"א אישתי גופה. קודם נישואין אחר שנתמנה להיות כ"ג וכו' אס אירס בוגרת או קטנה וצגרה ואפי' נתמנה להיות כ"ג דדוקא נתמנה ואפי' כ"ג צגרה הוה ללא ינוס דנשתנה הגוף אחר שנתמנה וצ"ע אס אחר שנתמנה נעשית מוכת ט"ו או בעולה אי הוה נשתנה הגוף ולא ינוס או לא וקטא משמע כפ"ק דקידושין (דף י.) ללא חשיבא בעולה אישתי גופה דקאמרי אי תחלת ציאה קויה יכול כ"ג לקדש ציאה ולי משבו כלשמי גופה היאך ינוס והלא בעולה הוה בעולה נישואין אס תאמר ציאה אירוסין (ה) עשה ומיכו כפ' אלו נערות (וכמוזות לה: וש) חשיב בעולה שניו הגוף בני הא דפריך אדרבה בתולה לגזירה שוה שגרי ואי קורא נה נערה אשכ לא אורסה ומשמני הא אישמני גופה הא לא אישמני גופה והא דאמרי' כפ' נערה כפוזות (דף מה.) (שם) ודלמא כי חדימ דחמנא היכא דלא אישמני גופה שלג נגרה התם כפוליה ככר הגוף נבעלת בעל ובעלת בעל אע"ג דהוה שניו הגוף התם לא איירי אלג נשתנה הגוף אחר העניניה: (שם) חס' כמוזות מה. ד"ה דלמא:] דומיא דגרושה. ואפי' אדרבה גרושה דומיא דאלמנה

מהו בתר נישואין אולנין. מתוך פירוש הקונטרס משמע דשמואל ידע דמיבעיל ליה אס מותר לכופה משגגרה או לא לע"ג דמתניתין לא איירי באיסור קיסה מ"מ שמואל הוה דמיי איסור קיסה לאיסור הלל וקסה לר"י דמעיקרא פשט ליה שמואל דבתר נישואין אולנין ובתר הכי פשט ליה דבתר אירוסין אולנין ועוד דלא הוה ליה למימר לשוויה הללה לא קמיבעיל לי כיון דלאהו נמי ידע דלא קמיבעיל ליה אלג לענין קיסה אלג שהיה מדמה זה לזה והכי הוה ליה למימר שאני איסור קיסה המאוס הללה ונראה לר"י דשמואל היה קטר דמיבעיל ליה אי חשיב ליה לר"מ משמרתה לציאה פסולה כיון שהקידושין היו בתיאור או לא והיה יכול להשיבו דזו ציאה כשרה הוה דמותר לנכנס דקאמרי כפולין אלג לענין דבריו שסגור דאסור לנכנס משיב לו מינא דמן הנישואין פסולות וכיון דעיקר חללתו דהנישואין סבירא הוה דבתר נישואין אולנין אפי' הוה הקידושין כהיתר: הא א"א אישתי גופה. קודם נישואין אחר שנתמנה להיות כ"ג וכו' אס אירס בוגרת או קטנה וצגרה ואפי' נתמנה להיות כ"ג דדוקא נתמנה ואפי' כ"ג צגרה הוה ללא ינוס דנשתנה הגוף אחר שנתמנה וצ"ע אס אחר שנתמנה נעשית מוכת ט"ו או בעולה אי הוה נשתנה הגוף ולא ינוס או לא וקטא משמע כפ"ק דקידושין (דף י.) ללא חשיבא בעולה אישתי גופה דקאמרי אי תחלת ציאה קויה יכול כ"ג לקדש ציאה ולי משבו כלשמי גופה היאך ינוס והלא בעולה הוה בעולה נישואין אס תאמר ציאה אירוסין (ה) עשה ומיכו כפ' אלו נערות (וכמוזות לה: וש) חשיב בעולה שניו הגוף בני הא דפריך אדרבה בתולה לגזירה שוה שגרי ואי קורא נה נערה אשכ לא אורסה ומשמני הא אישמני גופה הא לא אישמני גופה והא דאמרי' כפ' נערה כפוזות (דף מה.) (שם) ודלמא כי חדימ דחמנא היכא דלא אישמני גופה שלג נגרה התם כפוליה ככר הגוף נבעלת בעל ובעלת בעל אע"ג דהוה שניו הגוף התם לא איירי אלג נשתנה הגוף אחר העניניה: (שם) חס' כמוזות מה. ד"ה דלמא:] דומיא דגרושה. ואפי' אדרבה גרושה דומיא דאלמנה

מהו בתר נישואין אולנין. מתוך פירוש הקונטרס משמע דשמואל ידע דמיבעיל ליה אס מותר לכופה משגגרה או לא לע"ג דמתניתין לא איירי באיסור קיסה מ"מ שמואל הוה דמיי איסור קיסה לאיסור הלל וקסה לר"י דמעיקרא פשט ליה שמואל דבתר נישואין אולנין ובתר הכי פשט ליה דבתר אירוסין אולנין ועוד דלא הוה ליה למימר לשוויה הללה לא קמיבעיל לי כיון דלאהו נמי ידע דלא קמיבעיל ליה אלג לענין קיסה אלג שהיה מדמה זה לזה והכי הוה ליה למימר שאני איסור קיסה המאוס הללה ונראה לר"י דשמואל היה קטר דמיבעיל ליה אי חשיב ליה לר"מ משמרתה לציאה פסולה כיון שהקידושין היו בתיאור או לא והיה יכול להשיבו דזו ציאה כשרה הוה דמותר לנכנס דקאמרי כפולין אלג לענין דבריו שסגור דאסור לנכנס משיב לו מינא דמן הנישואין פסולות וכיון דעיקר חללתו דהנישואין סבירא הוה דבתר נישואין אולנין אפי' הוה הקידושין כהיתר: הא א"א אישתי גופה. קודם נישואין אחר שנתמנה להיות כ"ג וכו' אס אירס בוגרת או קטנה וצגרה ואפי' נתמנה להיות כ"ג דדוקא נתמנה ואפי' כ"ג צגרה הוה ללא ינוס דנשתנה הגוף אחר שנתמנה וצ"ע אס אחר שנתמנה נעשית מוכת ט"ו או בעולה אי הוה נשתנה הגוף ולא ינוס או לא וקטא משמע כפ"ק דקידושין (דף י.) ללא חשיבא בעולה אישתי גופה דקאמרי אי תחלת ציאה קויה יכול כ"ג לקדש ציאה ולי משבו כלשמי גופה היאך ינוס והלא בעולה הוה בעולה נישואין אס תאמר ציאה אירוסין (ה) עשה ומיכו כפ' אלו נערות (וכמוזות לה: וש) חשיב בעולה שניו הגוף בני הא דפריך אדרבה בתולה לגזירה שוה שגרי ואי קורא נה נערה אשכ לא אורסה ומשמני הא אישמני גופה הא לא אישמני גופה והא דאמרי' כפ' נערה כפוזות (דף מה.) (שם) ודלמא כי חדימ דחמנא היכא דלא אישמני גופה שלג נגרה התם כפוליה ככר הגוף נבעלת בעל ובעלת בעל אע"ג דהוה שניו הגוף התם לא איירי אלג נשתנה הגוף אחר העניניה: (שם) חס' כמוזות מה. ד"ה דלמא:] דומיא דגרושה. ואפי' אדרבה גרושה דומיא דאלמנה